



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **G. B.**
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2020, č. j. OAM-1043/ZA-ZA11-ZA20-2019,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2020, č. j. OAM-1043/ZA-ZA11-ZA20-2019 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 2 zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč postupoval podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou zamítl. Konkrétně žalovaný uvedl, že žalobce je státním příslušníkem Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu, přičemž zde nedochází k pronásledování ani k mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestání. Stejně tak Gruzie ratifikovala řadu mezinárodních lidskoprávních dokumentů, včetně pravidel týkajících se účinných opravných prostředků.
3. V této souvislosti žalovaný na základě informací o zemi původu mimo jiné doplnil, že v Gruzii jsou v rámci ústavního pořádku garantována základní lidská práva svobody. Přestože lze hovořit o nižší úrovni jejich ochrany, včetně projevů porušování nezávislosti a nestrannosti výkonu soudní moci, tamní vláda spolupracuje s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalšími humanitárními organizacemi. Případné zneužití pravomoci státních orgánů je řešeno rovněž prostřednictvím institutu ombudsmana, kterých poskytuje jednotlivcům ochranu.
4. Žalovaný tedy vycházel z toho, že Gruzii splňuje požadavky, které jsou nezbytné k tomu, aby mohl být konkrétní stát považován za bezpečnou zemi původu. Ve vztahu k argumentaci žalobce pak žalovaný doplnil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána výhradně z pracovních důvodů, neboť žalobce si nemohl ve vlasti najít zaměstnání. Podle názoru žalovaného se však nejedná o důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany, jakožto institutů, které jsou určeny k řešení životních situací jiného charakteru.
5. Závěrem žalovaný připomněl, že v případě postupu podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se příslušný správní orgán nezabývá tím, zda žadatel jinak splňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

III. Žaloba

6. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný postupoval nesprávně, pokud posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. V této souvislosti bylo argumentováno tím, že žalovaný si neopatřil dostatek aktuálních informací o zemi původu, přičemž nezjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Podkladem pro rozhodnutí byla pouze jedna informace o zemi původu, která však ve vztahu k dané žádosti neobsahuje relevantní údaje. Žalobce navíc považuje danou informaci za neobjektivní, protože byla cíleně vytvořena za účelem zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu.
7. Ačkoliv žalobce nepochybně, že pochází ze země, která je obecně považována za bezpečnou, nelze z toho dovodit, že na něj má být důkazní břemeno zcela přeneseno. Žalovaný je naopak povinen opatřit si relevantní informace a zprávy o zemi původu, resp. zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Jelikož žalovaný tímto

způsobem nepostupoval, lze považovat napadené rozhodnutí za nezákonné. K tomu žalobce doplnil, že žalovaným uváděná snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nemůže být sama o sobě důvodem pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu.

8. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný k tomu s odkazem na právní ukotvení institutu zjevně nedůvodné žádosti doplnil, že Gruzie je podle dotčeného podzákoného právního předpisu považována za bezpečnou zemi původu, přičemž sám žalobce netvrdil žádné okolnosti svědčící o tom, že by mu tam hrozilo nebezpečí. Naopak je zřejmé, že z Gruzie bez obtíží vycestoval, aniž by měl předtím jakékoliv problémy se státními orgány či soukromými osobami. Žalobce pak měl možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a jejich doplnění nenavrhoval. Stejně tak výslovně uvedl, že žádá o udělení mezinárodní ochrany z důvodu nalezení vhodného zaměstnání, což nelze považovat za azylově relevantní.
10. Na základě výše uvedeného žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Správní spis

11. Ve správním spisu se nachází zejména předávací protokol, záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k dané žádosti ze dne 27. 11. 2019.
12. V rámci provedeného pohovoru žalobce k dotazům správního orgánu mimo jiné uvedl, že do České republiky přicestoval proto, aby zde pracoval. Důvodem je skutečnost, že v zemi původu je vysoká nezaměstnanost, pročez lidé odcházejí do zahraničí. Žalobce má ve své vlasti pozemky, na kterých v minulosti pěstoval zeleninu, kterou následně prodával na trhu. Ve vlasti se snažil najít různá zaměstnání, ale nebyl úspěšný. Jelikož nemá cestovní doklady, podal žádost o mezinárodní ochranu, aby mohl v České republice pobývat legálně. Pracoval v Pardubicích na výrobě náhrobních desek. V zemi původu žádné problémy se státními orgány neměl. Pokud se ovšem vrátí, nebude mít žádnou práci. Jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany neuvedl.
13. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla do správního spisu založena Informace OAMP ze dne 30. 4. 2019 – Gruzie – Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu. Žalobci bylo následně umožněno, aby se s podklady pro rozhodnutí seznámil, jak vyplývá z protokolu ze dne 2. 12. 2019, který je součástí spisové dokumentace. Žalobce svého práva nevyužil a ani nenavrhoval doplnění podkladů pro rozhodnutí.

14. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
18. Žaloba **není důvodná**.
19. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný v řízení dostatečně nezjistil skutkový stav věci, neboť neobstaral dostatek aktuálních informací o zemi původu, přičemž na jejich základě řádně nezdůvodnil svůj závěr o tom, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je zjevně nedůvodná. Naopak vycházel pouze z jedné informace o zemi původu, kterou nelze považovat za objektivní. Současně žalobce argumentoval tím, že samotná snaha o legalizaci pobytu na území nemůže být jediným důvodem pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
20. Krajský soud předně uvádí, že žalovaný považoval podanou žádost o udělení mezinárodní ochrany za zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, který stanovuje, že: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“* Ve třetím odstavci daného ustanovení je dále uvedeno, že: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
21. V této souvislosti je v ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu stanoveno, že bezpečnou zemí původu se rozumí: *„stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných*

prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.“

22. Základem vnitrostátního konceptu tzv. bezpečných zemí původů je právní úprava obsažená v již uvedené procedurální směrnici, která umožňuje členským státům uplatňovat domněnku, že země původu je pro žadatele o mezinárodní ochranu bezpečná, pakliže není v konkrétním případě prokázán opak. V této souvislosti mohou členské státy přistupovat k vymezení bezpečných zemí původu buďto případ od případu, nebo mohou přijmout seznam všech zemí, které považují pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany za bezpečné (viz body 40, 42 a 46 preambule procedurální směrnice).
23. V České republice je uplatňován druhý z uvedených přístupů, neboť byla v souladu s ust. § 86 odst. 4 zákona o azylu přijata vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, která v ust. § 2 bodu 7. označuje za bezpečnou zemi původu rovněž Gruzii, a to s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.
24. S ohledem na skutečnost, že žalobce pobýval před odchodem z vlasti v obci Saimerlo (v blízkosti města Tbilisi), která se v oblasti Abcházie či Jižní Osetie nenachází, je možné ho na základě dotčené právní úpravy považovat za žadatele o mezinárodní ochranu pocházejícího z bezpečné země původu. V tomto směru lze přisvědčit žalovanému, že je to právě žalobce, který je povinen tvrdit a dokazovat rozhodné okolnosti svědčící o tom, že jinak uplatňovaná domněnka pojetí Gruzie jako bezpečné země původu je v jeho případě vyvrácena (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, a ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020 - 29; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
25. Z toho důvodu nelze nezákonnost napadeného rozhodnutí bez dalšího dovozovat z toho, že ve správním spisu je založena pouze jedna aktuální informace o zemi původu, která byla zpracována příslušným odborem Ministerstva vnitra ČR. Podle názoru krajského soudu nelze objektivitu daného podkladu pro rozhodnutí úspěšně zpochybnit pouze obecným tvrzením, že je zpracována za účelem posouzení Gruzie jako bezpečné země původu. Zprávy o zemi původu nejsou vytvářeny na míru konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu, ale podávají typicky celkový obraz či všeobecné informace o politické, lidskoprávní, sociální nebo bezpečnostní situaci v daném státu. Žalobce poté správnost jednotlivých údajů, které jsou v Informaci OAMP ze dne 30. 4. 2019 uvedeny, z věcného hlediska nijak nezpochybnil.
26. Z obsahu dané informace vyplývá, že Gruzie ratifikovala řadu mezinárodních lidskoprávních dokumentů a umožňuje v této oblasti činnost příslušných nadnárodních institucí či nevládních organizací. Přestože současně poukazuje na snížený standard ochrany některých základních práv u specifických skupin osob či nedostatky v oblasti vyšetřování případů mučení, nejedná se svoji povahou o okolnost svědčící o tom, že by se běžný občan daného státu nemohl účinně obracet na příslušné orgány veřejné moci za účelem získání ochrany před nezákonným jednáním.
27. V této souvislosti je nutné připomenout, že žalobce výše uvedené skutečnosti nijak nezpochybnil. Stejně tak ve správním řízení ani v žalobě neuváděl kromě snahy o získání zaměstnání žádné jiné okolnosti svědčící o tom, že by v jeho případě byla domněnka uznávání Gruzie jako bezpečné země původu vyvrácena. Na přímý dotaz

žalovaného během pohovoru k dané žádosti žalobce uvedl, že neměl v zemi původu žádné problémy se státními orgány či institucemi. Důvodem pro jeho vycestování a podání žádosti o mezinárodní ochranu byla výlučně snaha řešit ekonomické obtíže spojené s vysokou mírou nezaměstnanosti v zemi původu, kde nemohl najít stabilní práci.

28. Krajský soud opětovně zdůrazňuje, že vyvrácení domněnky bezpečné země zatěžuje v daném případě primárně žalobce, který usiluje o udělení azylu či mezinárodní ochrany. V souladu s ust. § 16 odst. 3 pak žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pakliže se s ohledem na výše uvedené skutečnosti blíže nezabýval tím, zda jsou v případě návratu žalobce do Gruzie dány důvodné obavy z hrozby pronásledování nebo skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 12 a ust. § 14a zákona o azylu. Z výpovědi žalobce ostatně v tomto směru ani žádné indicie nevyplyvaly.
29. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že žalovaným naznačená snaha žalobce o využití institutů mezinárodní ochrany za účelem legalizace pobytu na území nebyla v předcházejícím řízení hlavním rozhodovacím důvodem. Nelze navíc opomenout, že žalobce opravdu zdůvodňoval svůj příjezd do České republiky výhradně tím, že si zde chce najít odpovídající zaměstnání. Takový důvod nelze z povahy věci považovat za azylově relevantní, pakliže k němu nepřistoupily další okolnosti, které jsou dotčenou právní úpravou předvídány.
30. Přestože lze lidsky pochopit snahu žalobce usilovat o získání zaměstnání a související zvýšení životní úrovně přesídlením do České republiky, nelze za tímto účelem zneužívat institutu mezinárodní ochrany, který slouží pouze k řešení výjimečných a zákonem výslovně vymezených (životních) situací. Žalobce poté neuváděl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by si pobyt na českém území nemohl legalizovat jiným způsobem, a to v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

VII. Závěr a náklady řízení

31. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.
r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.